

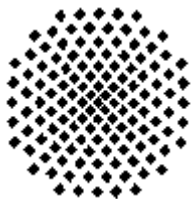
Монгол Улсын Их Сургууль
Мэдээллийн Технологийн Сургууль
Dipl.-Ing. Dipl.-Inf. Batnyam.B

Програм хангамжийн инженерчлэлийн үндэс

Хаврын улирал 2016

ХБНГУ-ын Стүтгарт хотын Их Сургуулийн Автоматжуулалт, Програм хангамжийн технологийн институтын лекцийн материалыг зохиогчийн зөвшөөрөлтэйгээр ашиглав.

www.ias.uni-stuttgart.de

§ 2 ОХ шинжилгээний үндсэн ойлголт болон тэмдэглэгээ

2.1 Үндсэн ухагдахуун

2.2 Объект

2.3 Класс

2.4 Гол шинж чанар

2.5 Үйлдэл

2.6 ЗНХ-ийн өргөтгөсөн механизм (Бие даалт)

2.7 Дүгнэлт

Класс болон объекттой холбоотойгоор

- Класст шинжийг тодорхойлдог
- Объектод шинжийн утгыг олгодог

Шинжийн ЗНХ-ийн жишээ

Оюутан
Оюутны дугаар Нэр Төрсөн огноо Элсэлт Улсын шалгалт Дүн

<u>:Оюутан</u>
Оюутны дуг = 7002345 Нэр = (Ганс, Май) Төрсөн огноо = 4.7.1986 Элсэлт = 1.9.2006 Дүн = ((2.3, Матн), (1.3, Логик))

Улсын шалгалт -одоогоор-
Утга байхгүй

ЗНХ-ээр шинжийг тодорхойлох

Шинж: Төрөл = Анхны утга {Хязгаарлалт, Шинжийн утга, ...}

Дү.-Түвшин: `int = 0 {0 <= Дү.-Түвшин <= Мах-Түвшин}`

Шинжийн нэр

Төрөл

Анхны утга
(нэмэгдэл)

Шинж тэмдэгийн жагсаалт (нэмэгдэл):

- Хязгаарлалт (хазаарлах)
- Онцлог шинжийн нэмэгдэл утга

– Шинжийн тэмдэглэгээний жишээ

`нэр : String = 'Байхгүй'`

`төрОгноо : Date`

`радиус : Integer = 25 {readonly}`

– Шинжийн нэр

- Класстай хамтдаа тов тодорхой байх ёстой
- Хадгалсан өгөгдлийг тайлбарлан бичдэг
- Ерөнхийдээ нэр үг
- Класстай хамтдаа биш бол шинжийн нэр үргэлж тов тодорхой байж чадахгүй

класс.шинж гэж тодорхойлогддог

Шинжийн төрөл

- Шинж бүр ямар нэгэн төрлөөр тайлбарлан бичигддэг.
- ОХШ-ний загварыг гаргахдаа дараах төрлийг хэрэглэдэг.
  - Стандарт төрлүүд, ж.нь `String`, `Int`
  - Нэрлэсэн төрлүүд (тоочсон)
  - Жагсаалт; `list of` төрөл, энд төрөл нь дурын стандарт төрөл байж болно (ж.нь массив, вектор)
  - (энгийн) Классууд – `support class`

Төрөл = [Стандарт төрөл | нэрлэсэн төрөл | `list of` төрөл | класс]

Чанарын төрлийг яг яаж олж тогтоох вэ?

- Шинжилгээ
  - Хэрэглээний талаасаа шинжийг аль болох **нарийн тодорхой тайлбарлан бичих**
- Зохиомж болон хэрэгжүүлэлт
  - Шаардлагатай бол шинэ төрлийн тодорхойлолт, сонгосон **програмчлалын хэлээс хамааран**

ЗНХ-ийн стандарт төрлүүд

- `String` $\Rightarrow$ Тэмдэгтийн цуваа (урт)
- `Int` $\Rightarrow$ бүхэл тоо
- `UInt` $\Rightarrow$ Эерэг бүхэл тоо
- `Float` $\Rightarrow$ 32 битийн хөвөх цэгтэй тоо
- `Double` $\Rightarrow$ 64 битийн хөвөх цэгтэй тоо
- `Fixed` (таслалын дараах орон, таслалын өмнөх орон) $\Rightarrow$ тогтмол цэгт тоо
- `Boolean`
- `Date`
- `Time`

Нэрлэсэн тогтмол төрөл

Нэрлэсэн тогтмол төрлийн хувьд:

- Талбар
  - Шинжийн авч болох бүх утга
- Сонголтын төрөл
  - Сонгож болохуйц элементийн тоо
- Өргөтгөж болохуйц байдал
  - Хэрэглэгч шинэ утгыг өгч болно

Ямар нэг зүйл өгөгдөөгүй тохиолдолд, урьдчилан өгсөн утга хүчинтэй

Тэмдэглэгээ

```
{ values: W1, W2,...,  
  select: min..max,  
  noAdd }
```

Утгын талбар - муж

min. болон max. тооны сонголтын төрөл

Утгын талбарыг өргөтгөх боломжгүй

Жишээ

```
Дүнгийн утга {values:      1.0, 1.3, 1.7, 2.0, 2.3, 2.7,  
                      3.0, 3.3, 3.7, 4.0, 5.0,noAdd}
```

Энгийн класс (support class)

- Шинжийн төрөл нь өөр нэг классаар тайлбарлан бичигдсэн

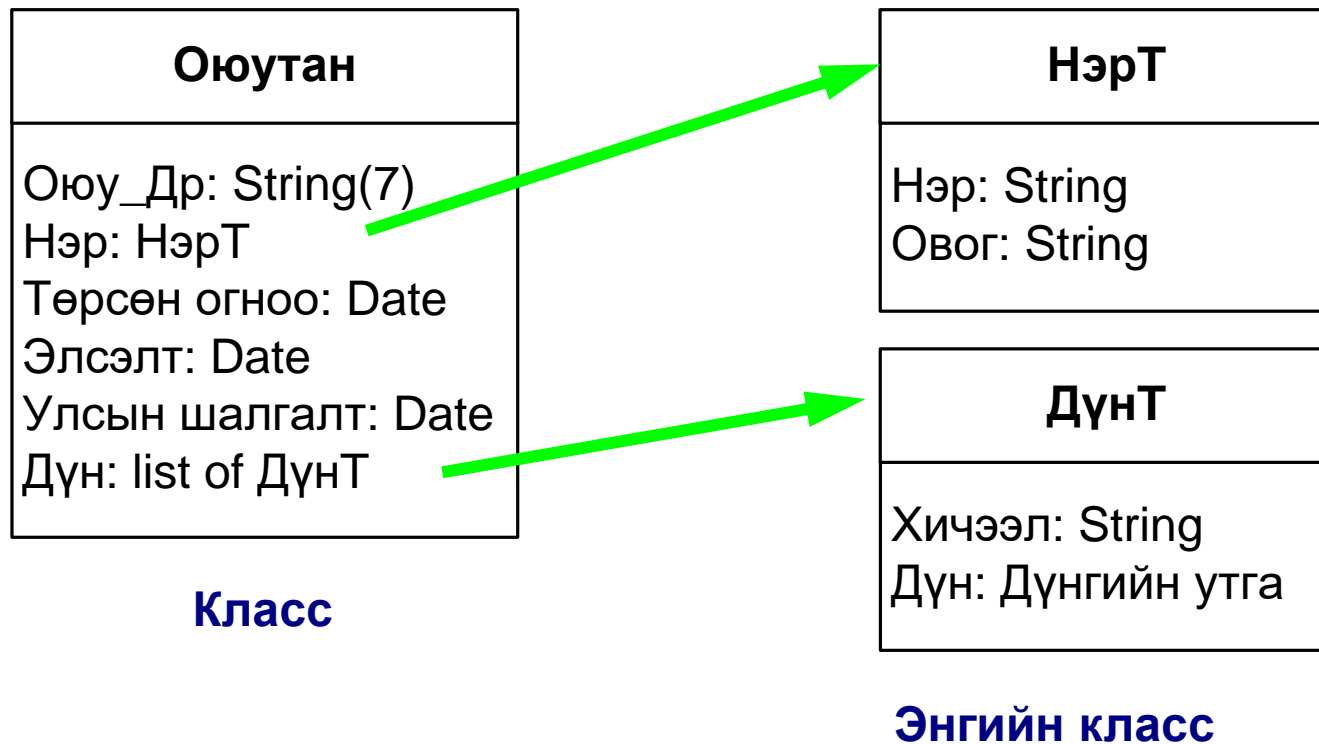
Классыг өгөгдлийн цогц төрөл болгон ашиглах

- Ихэнхдээ: Ганц удаагийн тодорхойлолт болон төсөл бүрт дахин ашиглах
- Энгийн классын нэрний ард ялгахын тулд зүүвэр "T" тавьж өгдөг

НэрТ
Нэр: String Овог: String

Жишээ: Энгийн классын хэрэглээ

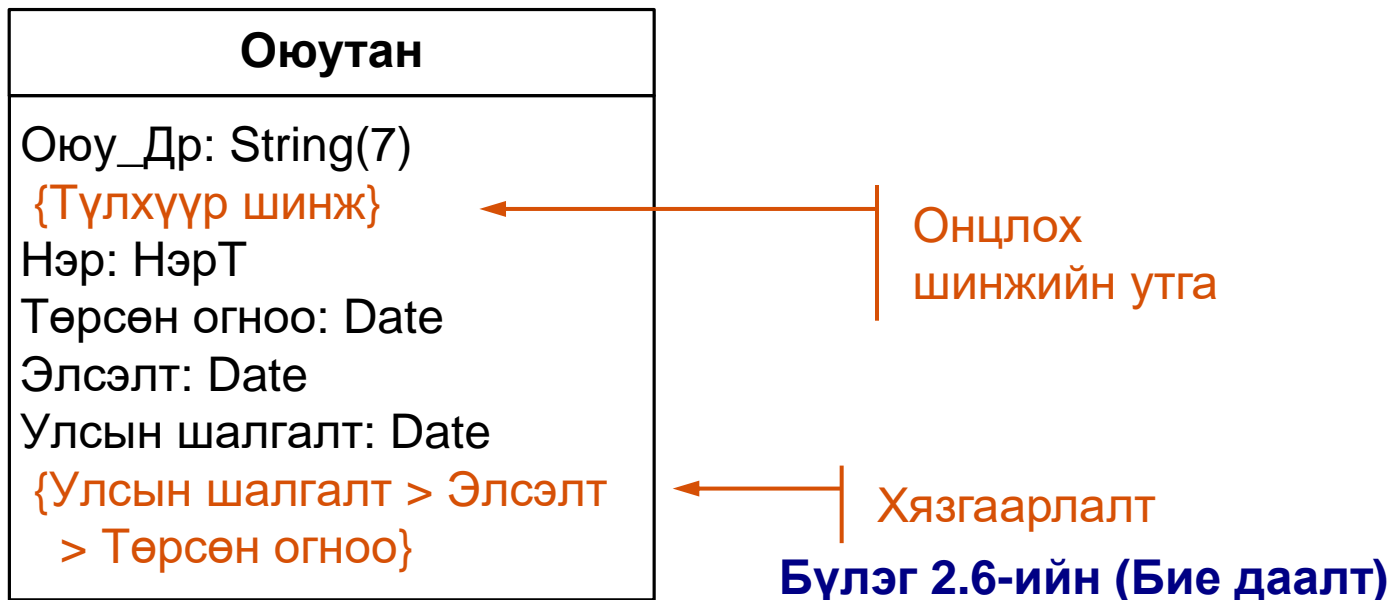

Дүнгийн утга {values: 1.0, 1.3, 1.7, 2.0, 2.3, 2.7,
 3.0, 3.3, 3.7, 4.0, 5.0, noAdd}

Нэрлэсэн тогтмол

Шинжид шинжийн тэмдэгийг хэрэглэх

- Хязгаарлалт (*constraint*)
  - **Хязгаарлалт = Инвариант = Баталгаажуулалт**, үргэлж үнэн байх ёстой
- Онцлог шинжийн нэмэгдэл утга (*tagged values*)
  - Загварт чухал, шинжийн тухай нэмэгдэл мэдээлэл
- Жишээ

Классын шинж

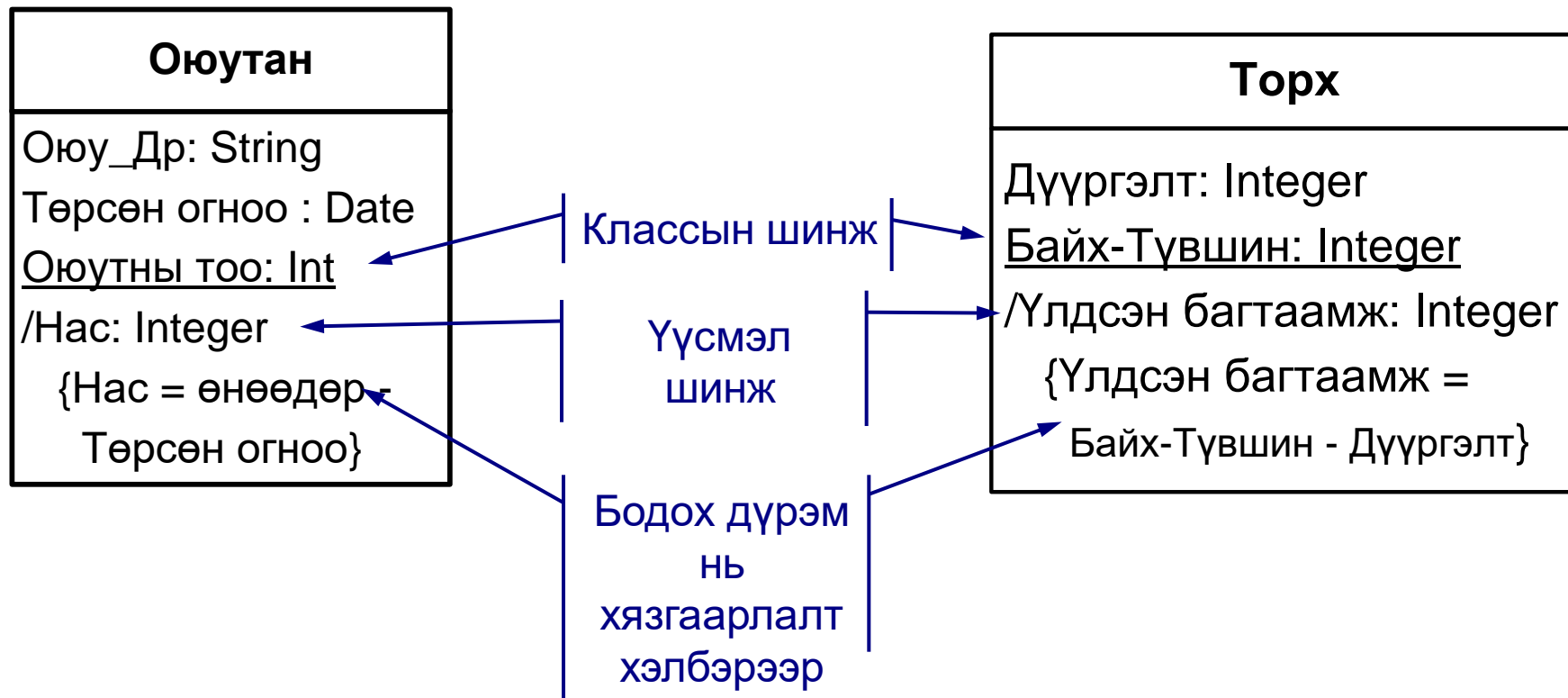
- Ганц объектод харьяалагдахгүй, харин **классын шинж**
- Нэг классын **бүх объектын хувьд шинжийн зөвхөн нэг л утга** оршино
- Шинжийн утгын өөрчлөлт тэрхүү классын бүх объектод хамааралтай
- Классын шинж нь, классын хувьд (одоохондоо) объект байхгүй ч гэсэн, оршин байна
- Хэрэглээ: Ж.нь Объектыг захиран зохицуулах тоолуур
- Доогуур зураасаар ялгаж өгдөг **Жишээ: классын шинж**

Үүсмэл шинж

- Утга нь автоматаар өөр нэг шинжийн утгаас бодогдсон
- Шууд өөрчилж болохгүй.
- “/” гэсэн өмнөтгөлөөр ялгаж өгдөг.
- Анхны утгыг зааж өгөх хэрэгцээгүй
- Бодох дүрэм нь хязгаарлалт хэлбэртэй өгөгдсөн байж болно

Жишээ: Классын шинж болон үүсмэл шинж (бичиж авах)

2.4-ийн асуулт

Цахилгаан хэлхээний төлөвлөгөөг графикаар хөгжүүлдэг пх хийх шаардлагатай болжээ.

Эсэргүүцэл гэдэг классыг байж болох шинжийн хамтад нь загварчил.

Классын шинж нь юу байж болох вэ?

Хариу

Эсэргүүцэл

ID-Дугаар: int

Эсэргүүцлийн утга: float

Чадал: float

Холхих утга: float

Тэмдэг: Зураг

Тоо ширхэг: int

Классын шинж = Тухайн классын бүх объектын хувьд шинжийн зөвхөн нэг л утга.

§ 2 ОХ шинжилгээний үндсэн ойлголт болон тэмдэглэгээ

2.1 Үндсэн ухагдахуун

2.2 Объект

2.3 Класс

2.4 Шинж

2.5 Үйлдэл

2.6 ЗНХ-ийн өргөтгөсөн механизм (Бие даалт)

2.7 Дүгнэлт

Тойм

- Нэг классын бүх объект нь **нэг ижил үйлдлийг** хэрэглэдэг
- Бүх үйлдлийн иж бүрдэл = Классын **зан төлөв** өөрөөр **харьцах хэсэг**
- Үйлдэл бүр объектын бүх **шинжид шууд хандаж** болно

Жишээ

Торх
Төрөл Дүүргэлтийн түвшин Байх ёстой-Түвшин <u>Хамгийн их-Түвшин</u>
дүүргэх() хоослох() Байх ёстойг өгөх(Байх-Түвшин: int) <u>өгөхМакс-Түвшин(Макс-Түвшин: int)</u>

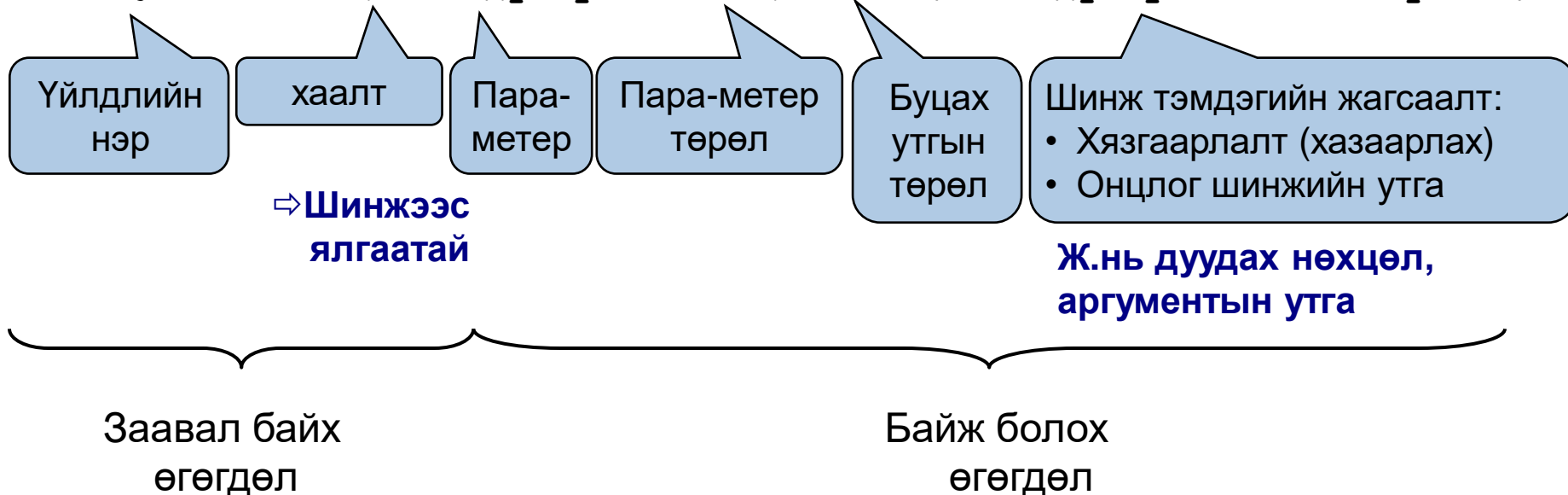
Тэрхүү классын объект бүрт өгөгдсөн үйлдлүүд оршино

Оюутан
Оюу_Др Нэр Төрсөн огноо Элсэлт Дүн <u>Тоо</u>
элсэх() дүүргэх() тодорхойлолт хэвлэх() дүнг тэмдэглэх() дундаж бодох() <u>УШ-ын жагсаалт хэвлэх()</u> дадлага хийх()

ЗНХ-ээр үйлдлийг тодорхойлох

Үйлдэл (Параметер1: Параметер төрөл, ...): буцах утга {шинж тэмдэг1, ... }

байх утгыг өгөх (байх-дү.түвшин: int): void {байх-дү.түвшин < Мах-Түвшин}

– үйлдлийн **Сигнатур** = Нэр + Параметер + Буцах утга

Үйлдлийг дуудахад хангалттай

Үйлдлийн ЗНХ-ийн тэмдэглэгээ

Класс
үйлдэл() <u>классын үйлдэл()</u>

Жишээ

`getPosition(x, y)`

`getPosition(x : Integer, y : Integer)`

`enlarge(factor: Real): GeomFigur`

`addCallNumber (CallNumber: String, Type: CallType= Fax)`

`<<constructor>> create()`

Үйлдлийн нэр

- Үйлдэл **юу** гүйцэтгэж байгааг илэрхийлэх ёстой
- Тиймээс үйл үг агуулсан байх **Жишээ: зөө(), цалинНэм()**
- Класстай хамтдаа тов тодорхой байх ёстой
  - Классаас гадна нэрлэх: **класс.үйлдэл()**
- ЗНХ нь үйлдлийн нэрд хоосон зайг зөвшөөрдөг
  - Уншварыг сайжруулна
  - Програмчлалын хэлд боломжгүй
  - Хувилбар
    - Доогуур зураас **цалин_Нэм()**
    - Том-/жижиг бичиглэл **цалинНэм()**

Үйлдлийн тайлбарлан бичих

– Үйлдэл бүр хэрэглэгчийн өнцгөөс харж тайлбарлан бичиж болно:

- Ихэнхдээ энгийн үгээр томъёолох эсвэл
- Динамик загварын диаграмаар цогц үйлдлийг

– Жишээ:

Үйлдэл: ЯмарНэгЗүйлХийх ( )

Оролт: Оролтын мэдээлэл

Гаралт: Гаралтын мэдээлэл

Нөлөө: Хэрэглэгчийн талын нөлөөг тайлбарлан бичих, энд нормал төлөвт анхаарна. Онцгой тохиолдолыг тусад нь тайлбарлан бичнэ

Классын үйлдэл

- Класст харгалздаг мөн зөвхөн ганц объектод биш
- УШ-ын жагсаалт хэвлэх() $\Rightarrow$ Классын бүх объект (объект з.б.)
- Цагийн хөлсийг нэм() $\Rightarrow$ Классын шинжид хандах

Оюутан
Оюу_Др Нэр Төрсөн огноо Элсэлт Дүн <u>Тоо</u>
элсэх() дүүргэх() тодорхойлолт хэвлэх() дүнг тэмдэглэх() дундаж бодох() <u>УШ-ын жагсаалт хэвлэх()</u> дадлага хийх()

Java-гийн програмын код (хялбаршуулсан):

```
class Student
{
    void дунТэмдэглэх()
    { ... }
    float дундажБодох ()
    { ... }
    static void УШЖагсаалтХэвлэх()
    { ... }
}
```

Системийн шинжилгээний үед классын үйлдлийг хэрэглэх

- Сонгосон объектоос хамааралгүй даалгаварт
- Классын бүх эсвэл олонх объектоор хамааралтай үйлдэлд

Захиран зохицуулах үйлдэл – Administration operation

... бараг бүх класст шаардагдах үндсэн үйлдлүүд.

Уншвартай болгох үүднээс классын диаграмд тэмдэглэхгүй

– Дотоод за.зо. үйлдэл

- `new()`, `delete()`

Объект үүсгэх / устгах

- `setAttribute()`, `getAttribute()`

Шинжийн утгыг бичих / унших

- `link()`, `unlink()`, `getlink()`

Объектыг хооронд нь холбох

– Гадаад за.зо. үйлдэл

- `бүртгэх()`
- `өөрчлөх()`
- `устгах()`
- `жагсаалтҮүсгэх()`

2.5-ийн асуулт

Зурвас болон үйлдэлтэй холбоотой аль өгүүлбэр зөв вэ?

Хариулт

- ☒ Зурвас нь ижил нэртэй үйлдлийг (Арга) дуудах мэдэгдэл юм.
- ☐ Объект нь өөрийн класстайгаа зурвасын тусламжтайгаар мэдээлэл солилцдог.
- ☐ Үйлдлийг дуудахад нэр нь хангалттай
- ☒ Классын шинжийг ганц ч объектыг оролцуулахгүйгээр боловсруулж болж байвал үйлдлийг классын үйлдэл гэдэг
- ☒ Байгуулагч үйлдлүүд нь классын үйлдэл юм.

§ 2 ОХ шинжилгээний үндсэн ойлголт болон тэмдэглэгээ

2.1 Үндсэн ухагдахуун

2.2 Объект

2.3 Класс

2.4 Шинж

2.5 Үйлдэл

2.6 ЗНХ-ийн өргөтгөсөн механизм (Бие даалт)

2.7 Дүгнэлт

ЗНХ-ийн загварын элементын өргөтгөл

- Стереο төрөл (*stereotype*)
- Шинж тэмдэг (*property*)

ЗНХ-д класс, шинж болон үйлдлийн тухай нэмэгдэл мэдээллийг харуулахын тулд Стереο төрөл болон Шинж тэмдэгийг хэрэглэдэг

Стереο төрөл (*stereotype*)

- Загварын элементыг (ж.нь класс, үйлдэл) нэр олгон **ангилдаг**
- Төсөл-, байгууллага- эсвэл аргын өвөрмөц өргөтгөл
- Жишээ нь классын хэрэглэж болох зориулалтыг нэрлэхэд хэрэглэх
- ЗНХ нь урьдчилан тодорхойлогдсон стереο төрлийг агуулдаг
- Стереο төрлийг нэмэн тодорхойлж болно.
- Нэрлэхдээ « ».
- Стереο төрлөөр нийт класс мөн түүнчлэн шинж болон аргын бүлгийг хоёуланг нь тайлбарлан бичиж болно

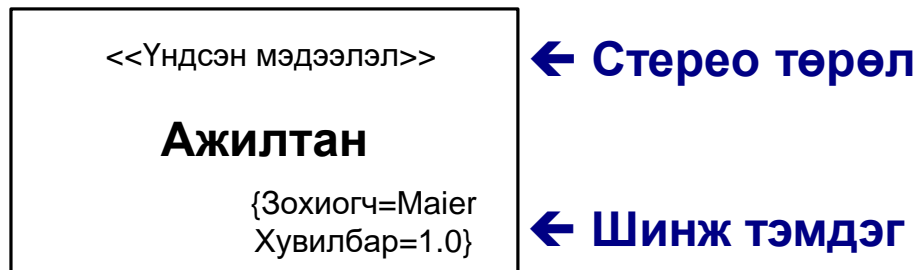
ЗНХ-ийн загварын элементын өргөтгөл

Шинж тэмдэг (*property*) (*санаа авах тэмдэг*)

- Загварын тодорхой элементын онцлог шинжийг тайлбарлан бичдэг.
- Олон шинж тэмдэгийг ямар нэг жагсаалтад нэгтгэж болно:

{Түлхүүр үг = Утга, ...}

Жишээ:

– Шинж тэмдэг нь шинж биш!

- Шинж нь **классын** онцлох шинжийг тайлбарлан бичдэг
- Шинж тэмдэг нь ЗНХ-ийн **загварын** дурын **элементын** онцлох шинжийг тайлбарлан бичдэг (ж.нь класс эсвэл мөн шинж)

Жишээ: Стереo төрөл болон шинж тэмдэгийн хэрэглээ

<p><<Данс>></p> <p>Банкны данс</p> <p>{Хариуцагч=Захирал, Дансны төрөл=Хувь хүн, Нөхцөл=Урьдчилгаа}</p>
<p>Данс эзэмшигч : string</p> <p>Дансны үлдэгдэл : float</p>
<p><<Хэрэглээ>></p> <p>мөнгө хийх(хэмжээ)</p> <p>мөнгө авах(хэмжээ)</p> <p><<Захиран зохицуулах>></p> <p>эзэмшигч өөрчлөх(эзэмшигч)</p> <p>эзэмшигчийг асуух</p> <p><<Гаралт>></p> <p>ХЭВЛЭХ</p>

Шинж тэмдэгийг шинжид хэрэглэх

- Хязгаарлалт болгож(*constraint*)
  - Объектын шинжийн утга хоорондын холбоо, тэр нь систем үйл ажиллагаагаа явуулж байх үед өөрчлөлтгүй хадгалагдан үлдэх ёстой.
  - Утгын мужийг ө. х. шинжийн авах утгын олонлогыг хязгаарлах
  - **Хязгаарлалт = Инвариант = Батламж**, тэр нь үргэлж үнэн байх.
  - Шинжийн шууд дараа нь боломжтой бол тэмдэглэгээ
- Тэмдэглэгээг төрөлх эсвэл формал хэлээр
  - Ж.нь Object Constraint Language OCL
- Жишээ:
  - Класс Оюутан
{Диплом > Элсэлт > Төрсөн огноо}
  - Класс Бараа
{Зарах үнэ >= 1.5 * Худалдаж авсан үнэ}

Шинж тэмдэгийг шинжид хэрэглэх

- Онцлох шинжийн утгаар (*tagged values*)
- Шинжийн илүү тодруулсан задаргааг хийхдээ шинж тэмдэгийн дараах хэлбэрийн жагсаалтыг хэрэглэж болно:

Нэр: Төрөл = Анхны утга

{ **mandatory**, **key**, **frozen**, Нэгж: ....., Тайлбар: ... }

- Утга нь
  - *mandatory*: Заавал байх-Шинж
  - *key*: Түлхүүр
  - *frozen*: Шинжийн утга өөрчлөгдөж болохгүй
- Онцлох шинжийн нэмэлт утгыг тодорхойлж болно
  - ж.нь {readonly}

Жишээ: Шинжид шинж тэмдэгийг хэрэглэх (Хязгаарлалт болон онцлох шинжийн утга)

Оюутан

Оюу_Др: String(7) {mandatory, key}

Нэр: НэрТ {mandatory}

Төрсөн огноо: Date {mandatory}

Элсэлт: Date

{mandatory, Тайлбар: Суралцаж эхэлсэн огноо}

Улсын шалгалт: Date

{Тайлбар: УШ өгсөн огноо}

Дүн: list of ДүнТ

Хязгаарлалт: {Төрсөн огноо < Элсэлт < Диплом}

Үйлдлийг бүлэглэхэд стерео төрлийг хэрэглэх

Класс олон үйлдэлтэй бол тэдгээрийг **стерео төрлийн тусламжтайгаар бүлэглэж** болно

⇒ Хэрэглэх зориулалтыг тайлбарлан бичих

Жишээ

Туслах
<<constructor>> ажилд авах()
<<update>> цагийн тоо өөрчлөх() <u>цагийн үнэ өсгөх()</u>
<<query>> <u>хаягийн жаг хэвлэх()</u> <u>цагийн жаг хэвлэх()</u>

**Стерео төрөл <<query>> =
Объектын төлөв эсвэл өөр бусад
объектод ямар нэг нөлөөгүй**

Үйлдлийг бүлэглэх (1)

Үйлдлийг үүргээр нь хуваах:

Үйлдэл ...

- Шинж рүү уншиж хандах (*accessor operation*)

Жишээ: оюутны тодорхойлолт Хэвлэх ()

- Шинж рүү бичиж хандах (*update operation*)

Жишээ: дүн Оруулах()

- Тооцоолол гүйцэтгэх

Жишээ: дундаж Бодох()

- Объектыг үүсгэх (*constructor operation*) болон устгах (*destructor operation*)

Жишээ: элсэх (), төгсөх ()

Үйлдлийг бүлэглэх(2)

Үлйдэл...

- Тодорхой шалгуурын дагуу объектыг сонгох (*query operation and select operation*)

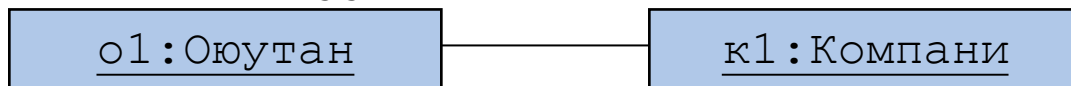
Жишээ: диплом Хэвлэх()

(Дипломоо хамгаалсан оюутныг сонгох)

- Объектын хоорондын холбоосыг үүсгэх (*connect operation*)

Жишээ: дадлагад Бүртгүүлэх ()

(Оюутан о1 болон Компани к1 гэсэн объектын хооронд холбоос байгуулах)

- Өөр классын үйлдлийг идэвхжүүлэх

Жишээ: дадлагын Баталгаа хэвлэх ()

(о1-ийн үйлдэл к1-ийн үйлдлийг хэрэглэнэ)

---

§ 2 ОХ шинжилгээний үндсэн ойлголт болон тэмдэглэгээ

2.1 Үндсэн ухагдахуун

2.2 Объект

2.3 Класс

2.4 Шинж

2.5 Үйлдэл

2.6 ЗНХ-ийн өргөтгөсөн механизм (Бие даалт)

2.7 Дүгнэлт

Дүгнэлт § 2 (1)

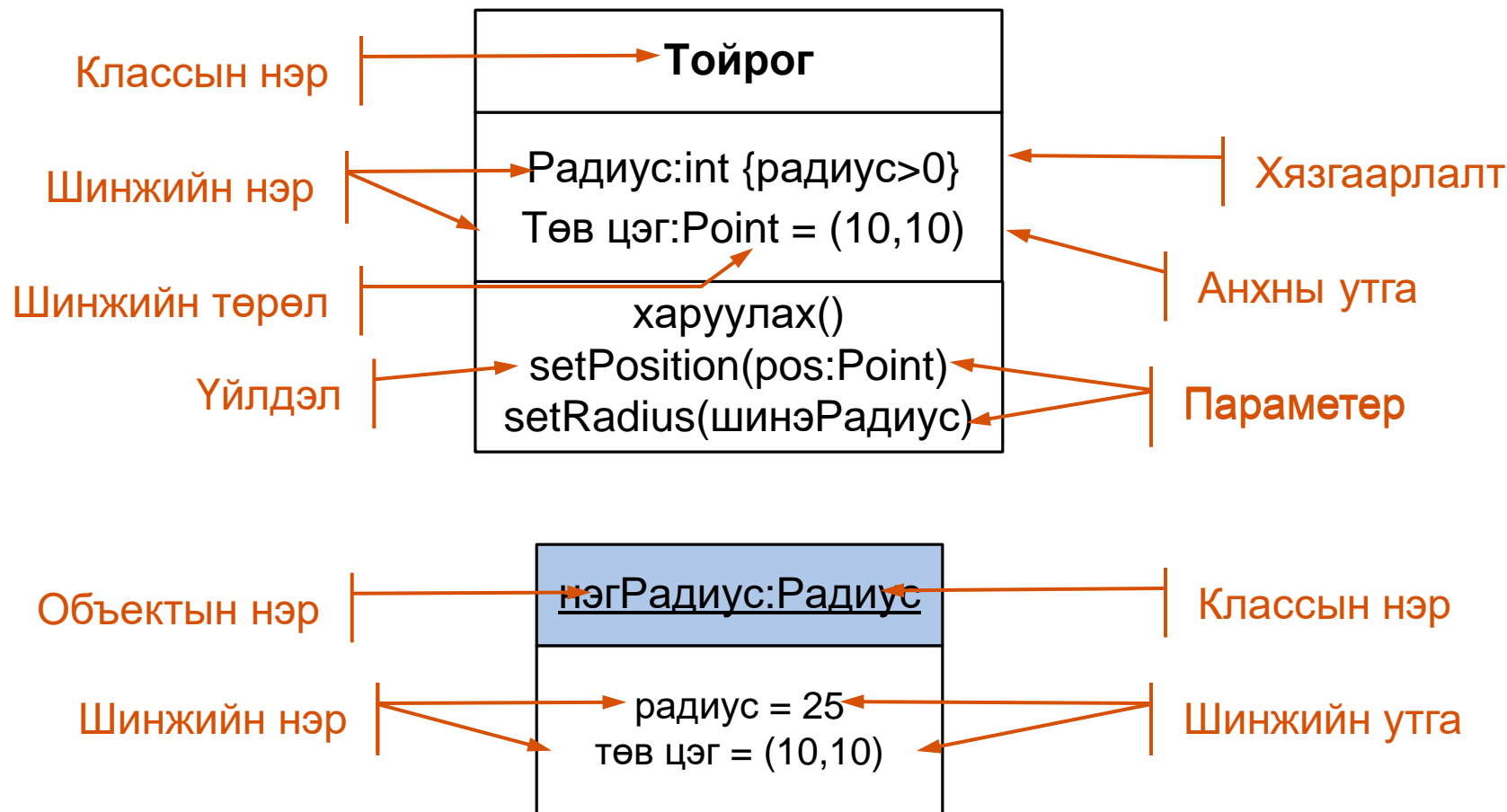
ПХ-ийн объект хандлагат хөгжүүлэлт нь дараах ойлголтод суурилдаг:

- **Объект** нь төлөвтэй, тодорхойлогдсон зан араншингаар хариу үйлдэл үзүүлдэг мөн цор ганц шинжтэй
- Объект болон тэдгээрийн холбоог **объектын диаграмаар** дүрсэлдэг
- **Класс** нь ижил бүтэц, зан төлөв болон харилцаатай объектын цуглуулгыг тайлбарлан бичдэг
- Түүнийг **классын диаграмаар** дүрсэлдэг
- Шинж бүр ямар нэгэн тодорхой төрөлтэй
- (Объект-) **Шинж** болон **классын шинж** гэж ялгадаг
- **Үйлдэл нь** классын зан төлөв ө. х. харьцах хэсгийг тайлбарлан бичдэг
- (Объект-) **Үйлдэл** болон **классын үйлдэл** гэж ялгадаг

Дүгнэлт § 2 (2)

Класс, Объект болон үйлдлийн ЗНХ-ийн тэмдэглэгээ

Дүгнэлт § 2 (3)

Тохирсон Java програмын код (хялбарчилсан):

```
class Тойрог
{
    private int радиус; // радиус
    private Point төвЦэг; // Төвийн цэг

    public void setRadius(int шинэРадиус)
    {
        if (шинэРадиус > 0) // Хязгаарлалт
        {
            радиус = шинэРадиус; // Шинэ радиус
            ...
        }
    }

    public void setPosition(Point pos)
    { ... }

    public void харуулах() // харуулах
    { ... }
}
```


§ 2-ийн шалгалтанд бэлтгэх асуулт

Асуулт 1: Объект Ямар класст харьяалагдахаа яагаад мэдэх ёстой вэ?

Хариулт

§ 2-ийн шалгалтанд бэлтгэх асуулт

Асуулт 2: Нууцлах зарчим гэдэг нь:

Хариулт

§ 2-ийн шалгалтанд бэлтгэх асуулт

Асуулт 3: Объектын диаграм нь:

Хариу

§ 2-ийн шалгалтанд бэлтгэх асуулт

Асуулт 4: Классын үйлдэл гэж юу вэ?

Хариулт

§ 2-ийн шалгалтанд бэлтгэх асуулт

Асуулт 5: Объектын тухай дараах өгүүлбэрээс аль нь зөв бэ?

Хариулт

- ☐ Нэг классын бүх объект нь нэг ижил шинж болон шинжийн утгатай.
- ☐ Объект нь ЗНХ-д объектын нэр, үйлдэл, шинж болон шинжийн утгын хамт тэгш өнцөгтөөр дүрслэгдэж болно.
- ☐ Нэг классын бүх объект нь нэг ижил үйлдлийг хэрэглэдэг.
- ☐ Объектыг классын байгуулагч үйлдлийг дуудан үүсгэдэг.
- ☐ Класс нь байгалиасаа түүнээс үүссэн объектыг танидаг.

§ 2-ийн шалгалтанд бэлтгэх асуулт

Асуулт 6: Классын шинжийн тухай дараах өгүүлбэрээс аль нь зөв бэ?

Хариулт

- ☐ Классын шинж нь нэг классын бүх объект тэрхүү классын шинжийн хувьд яг адилхан нэг утгатай байхад хүргэдэг.
- ☐ Классын шинжийг „/“ гэсэн өмнөтгөлөөр тэмдэглэдэг.
- ☐ Классын шинж нь объект тус бүрийн онцлох шинж чанарыг тогтоодог.
- ☐ Классын шинжийн утгыг дараа нь өөрчлөх боломжгүй.
- ☐ Класст одоохондоо объект байхгүй ч гэсэн классын шинж оршин байна.

§ 3 ОХ шинжилгээний статик ойлголт

Зорилт

- Холбоос гэж юуг тайлбарлаж чадах
- Холбоос класс болон бүлэглэсэн холбоос гэж юуг тайлбарлаж чадах
- Бүрдэл болон нийлмэл гэж ямар утгатайг тайлбарлаж чадах
- Удамшил гэж юуг тайлбарлаж чадах
- Багц гэж юуг тайлбарлаж чадах
- ЗНХ-ийн холбоос, удамшил болон багцад зориулсан тэмдэглэгээг хэрэглэж чадах
- Холбоос болон удамшилийг текстээс олж мөн дүрсэлж чадах
- Классыг багцад бүлэглэж чадах

